

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра теорії спорту та фізичної культури

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

”АДАПТИВНИЙ СПОРТ ”

Галузь знань: 01 Освіта

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність: 017 Фізична культура і спорт

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення: факультет фізичної культури і спорту, факультет підвищення кваліфікації, перепідготовки, післядипломної та заочної освіти

(назва інституту, факультету, відділення)

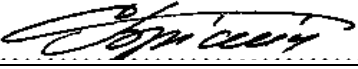
рівень вищої освіти МАГІСТР

Робоча програма з дисципліни «**Адаптивний спорт**» для магістрів, що навчаються за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Розробник програм: **лектор** ст. викладач Нерода Н.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії спорту та фізичної культури від 28.08.18 р. протокол № 1

Завідувач кафедри Теорії спорту та фізичної культури

(підпис)

(Бріскін Ю.А.)
(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні Ради факультету фізичної культури і спорту

Голова _____
(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні Ради факультету ПК ПП ПЗО

Голова _____
(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	01 Освіта Галузь знань	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>017 Фізична культура і спорт</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		6-й	7-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		XI-й	XIII-й
		Лекції	
		14 год.	14 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	16 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	60 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю: залік	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 2	Рівень вищої освіти: магістр		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

для заочної форми навчання – 30/60

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Адаптивний спорт» є вивчення організаційних, програмно-нормативних та методичних основ спорту осіб з інвалідністю, в т.ч. паралімпійського, дефлімпійського спорту та руху Спеціальних Олімпіад.

Основним завданням вивчення дисципліни «Адаптивний спорт» є формування професійного світогляду майбутніх фахівців, основ знань і навичок організації тренувань та проведення змагань серед спортсменів різних нозологій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми магістри повинні:

знати: організаційну структуру адаптивного спорту на міжнародному, національному та місцевих рівнях, специфічні вимоги до організації тренувань та проведення змагань для спортсменів різних нозологій.

вміти: застосовувати у практичній діяльності одержані знання, організувати спільну роботу з родинами спортсменів, організувати та проводити тренування, планувати та проводити змагання.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історичні основи адаптивного спорту.

1. Загальна характеристика адаптивного спорту.

Місце адаптивного спорту в Міжнародній олімпійській системі. Цільово-результативні аспекти адаптивного спорту.

2-3. Характеристика окремих складових адаптивного спорту в міжнародній олімпійській системі.

Історія та періодизація Паралімпійських ігор. Програма Паралімпійських ігор. Історія та періодизація Дефлімпійських ігор. Програма Дефлімпійських ігор. Історія та періодизація Спеціальних Олімпіад. Програма Спеціальних Олімпіад.

Змістовий модуль 2. Організаційні та програмно-нормативні основи адаптивного спорту.

4. Організаційні основи адаптивного спорту.

Виникнення організацій адаптивного спорту. Діяльність керівних організацій адаптивного спорту в світі. Діяльність керівних організацій адаптивного спорту в Україні. Структура та нормативні документи Міжнародного паралімпійського комітету. Основні завдання Міжнародного паралімпійського комітету. Президенти Міжнародного паралімпійського комітету.

5. Програмно-нормативні основи адаптивного спорту.

Програмно-нормативні документи дефлімпійського спорту. Основні положення Конституції глухих. Загальні технічні правила літніх та зимових дефлімпійських ігор. Філософія Спеціальних Олімпіад. Мета і завдання Спеціальних Олімпіад.

Змістовий модуль 3. Методичні основи адаптивного спорту.

6. Особливості системи підготовки в адаптивному спорті.

Характеристика системи підготовки в адаптивному спорті. Специфічність вимог до організації змагань осіб з інвалідністю. Вимоги до організації змагань за програмою Спеціальних Олімпіад. Процедура дивізіонування в змаганнях

Спеціальних Олімпіад. Структура тренувальної програми Спеціальних Олімпіад.
Структура тренувального заняття за програмою Спеціальних Олімпіад.

7. Класифікація – основа системи підготовки в адаптивному спорті

Характеристика медичної класифікації в адаптивному спорті.
Характеристика функціональної класифікації в адаптивному спорті.
Характеристика коефіцієнтно-гандикапної класифікації в адаптивному спорті.
Класифікація спортсменів з вадами зору. Класифікація спортсменів з вадами слуху.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	с	п	лаб	с.р.		л	с	п	лаб	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Історичні основи адаптивного спорту													
Тема 1. Загальна характеристика адаптивного спорту.	14	2	2	-	-	10	14	2	2	-	-	10	
Тема 2. Характеристика окремих складових адаптивного спорту в міжнародній олімпійській системі.	18	4	4	-	-	10	18	4	4	-	-	10	
Разом за змістовим модулем 1	32	6	6	-	-	20	32	6	6	-	-	20	
Змістовий модуль 2. Організаційні та програмно-нормативні основи адаптивного спорту													
Тема 3. Організаційні основи адаптивного спорту	14	2	2	-	-	10	14	2	2	-	-	10	
Тема 4. Програмно-нормативні основи спорту	16	2	4	-	-	10	16	2	4	-	-	10	
Разом за змістовим модулем 2	30	4	6	-	-	20	30	4	6	-	-	20	
Змістовий модуль 3. Методичні основи адаптивного спорту													
Тема 5. Особливості системи підготовки в адаптивному спорті.	14	2	2	-	-	10	14	2	2	-	-	10	
Тема 6.	14	2	2	-	-	10	14	2	2	-	-	10	

Класифікація – основа системи підготовки в адаптивному спорті												
Разом за змістовим модулем 3	28	4	4	-	-	20	28	4	4	-	-	20
Усього годин	90	14	16	-	-	60	90	14	16	-	-	60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Загальна характеристика адаптивного спорту	2	2
2.	Характеристика окремих складових адаптивного спорту в міжнародній олімпійській системі.	2	2
3.	Організаційні основи адаптивного спорту	2	2
4.	Програмно-нормативні основи адаптивного спорту	4	4
5.	Особливості системи підготовки в адаптивному спорті.	2	2
6.	Класифікація – основа системи підготовки в адаптивному спорті	2	2
	Разом:	14	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Аналіз спільних та відмінних рис напрямів адаптивного спорту (паралімпійського, дефлімпійського спорту та Спеціальних Олімпіад).	2	2
	Разом:	2	2

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

8. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин

з/п		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Тема 1. Загальна характеристика адаптивного спорту. Конспекти самопідготовки.	10	10
	Тема 2. Характеристика окремих складових адаптивного спорту в міжнародній олімпійській системі. Конспекти самопідготовки.	10	10
2.	Тема 3. Організаційні основи адаптивного спорту. Конспекти самопідготовки.	10	10
	Тема 4. Програмно-нормативні основи адаптивного спорту Конспекти самопідготовки. Аналітична письмова робота «Вивчення правил змагань та системи присвоєння розрядів в видах спорту для осіб з інвалідністю»	10	10
3.	Тема 5. Особливості системи підготовки в адаптивному спорті Конспекти самопідготовки.	10	10
	Тема 6. Класифікація – основа системи підготовки в адаптивному спорті Конспекти самопідготовки. Творча робота «Програма організації спортивного заходу для осіб з інвалідністю».	10	10
	Разом :	60	60

9. Індивідуальні завдання

1. Конспекти самопідготовки.
2. Аналіз спільних та відмінних рис напрямів адаптивного спорту (паралімпійського, дефлімпійського спорту та Спеціальних Олімпіад).
3. Вивчення правил змагань та системи присвоєння розрядів в видах спорту для осіб з інвалідністю.
4. Творча робота «Програма організації спортивного заходу для осіб з інвалідністю».

10. Методи навчання

1. Самостійна робота студентів:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, тощо);
- виконання практичних завдань протягом семестру;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни;
- виконання контрольних робіт студентами заочної і дистанційної форм

навчання;

– підготовка і виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки;

– підготовка до усіх видів контролю (іспиту, заліку тощо).

2. Словесні методи: лекція, обговорення, бесіда.

3. Наочні методи: демонстрація слайдів, фільмів.

11. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Перевірка конспектів самопідготовки.
2. Опитування на семінарах.
3. Написання аналітичної письмової роботи.
4. Написання творчої письмової роботи.

Підсумковий контроль – залік.

Залікові питання

1. Адаптивний спорт у Олімпійському русі.
2. Загальна характеристика Паралімпійського руху.
3. Загальна характеристика Дефлімпійського руху.
4. Загальна характеристика Спеціальних Олімпіад.
5. Цільово-результативні аспекти адаптивного спорту.
6. Історія Паралімпійських ігор.
7. Періодизація Паралімпійських ігор.
8. Характеристика Сток-Мандевіллського періоду.
9. Характеристика I паралімпійського періоду.
10. Характеристика II паралімпійського періоду.
11. Характеристика III паралімпійського періоду.
12. Термін «Паралімпіада».
13. Програма Паралімпійських ігор.
14. Зимові Паралімпійські ігри.
15. Адаптивний спорт як соціальне явище.
16. Виникнення керівних організацій адаптивного спорту.
17. Керівні організації адаптивного спорту.
18. Діяльність керівних організацій адаптивного спорту в світі.
19. Діяльність керівних організацій адаптивного спорту в Україні.
20. Діяльність Міжнародного паралімпійського комітету.
21. Програмно-нормативні основи дефлімпійського спорту.
22. Програмно-нормативні основи діяльності Спеціальних Олімпіад.
23. Структура Міжнародного паралімпійського спорту.
24. Основні завдання Міжнародного паралімпійського спорту.
25. Президенти Міжнародного паралімпійського спорту.
26. Програмно-нормативні документи дефлімпійського спорту.
27. Основні положення Конституції глухих.
28. Загальні правила Дефлімпійських ігор.
29. Філософія Спеціальних Олімпіад.
30. Мета і завдання Спеціальних Олімпіад.

31. Структура системи підготовки в адаптивному спорті.
32. Класифікація – основа системи підготовки в адаптивному спорті.
33. Еволюція класифікаційних систем в адаптивному спорті.
34. Особливості організації змагань в адаптивному спорті.
35. Характеристика медичної класифікації в адаптивному спорті.
36. Характеристика функціональної класифікації в адаптивному спорті.
37. Характеристика коефіцієнтно-гандикапної класифікації в адаптивному спорті.
38. Класифікація спортсменів з вадами зору.
39. Класифікація спортсменів з вадами слуху.
40. Вимоги до організації змагань за програмою Спеціальних Олімпіад.
41. Особливості проведення тренувальних занять зі спортсменами різних нозологій.
42. Процедура дивізіонування в змаганнях Спеціальних Олімпіад.
43. Характеристика тренувальних програм Спеціальних Олімпіад.
44. Структура тренувальної програми Спеціальних Олімпіад.
45. Структура тренувального заняття за програмою Спеціальних Олімпіад.

**12. Розподіл балів, які отримують магістранти
(денна та заочна форма навчання)**

Виконання	Завдання	К-сть балів, мах	Загальна к-сть балів	
			Обов'язково	мах
Обов'язково	Творча письмова робота (презентація) за темою: «Програма організації спортивного заходу для осіб з інвалідністю».	30	61	100
Опціонально	Пасивне навчання (присутність на лекціях)	20		
	Активне навчання (відповіді, участь у дискусії)	70		
	Конспекти самопідготовки	20		
	Аналітична письмова робота (за вибором): Тема 1. «Аналіз спільних та відмінних рис напрямів адаптивного спорту (паралімпійського, дефлімпійського спорту та Спеціальних Олімпіад)». Тема 2. «Вивчення правил змагань та системи присвоєння розрядів в видах спорту для осіб з інвалідністю».	20		
Обов'язково	Залік		100	

Розподіл балів, які отримують магістранти, які навчаються за індивідуальним планом-графіком

Виконання	Завдання	К-сть балів, мах	Загальна к-сть балів	
			Обов'язково	мах
Опціонально	Творча письмова робота (презентація) за темою: «Програма організації спортивного заходу для осіб з інвалідністю».	30	61	100
	Пасивне навчання (присутність на лекціях)	20		
	Активне навчання (відповіді, участь у дискусії)	70		
	Конспекти самопідготовки	20		
	Аналітична письмова робота (за вибором): Тема 1. «Аналіз спільних та відмінних рис напрямів адаптивного спорту (паралімпійського, дефлімпійського спорту та Спеціальних Олімпіад)». Тема 2. «Вивчення правил змагань та системи присвоєння розрядів в видах спорту для осіб з інвалідністю».	20		
Обов'язково	Залік	100		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Теми та короткий зміст семінарських занять

Змістовий модуль 1. Історичні основи адаптивного спорту

1. Загальна характеристика адаптивного спорту.

Місце адаптивного спорту в Міжнародній олімпійській системі. Цільово-результативні аспекти адаптивного спорту.

2. Характеристика окремих складових адаптивного спорту в міжнародній олімпійській системі.

Історія та періодизація Паралімпійських ігор. Програма Паралімпійських ігор. Історія та періодизація Дефлімпійських ігор. Програма Дефлімпійських ігор. Історія та періодизація Спеціальних Олімпіад. Програма Спеціальних Олімпіад.

3. Практична робота. Аналіз спільних та відмінних рис напрямів адаптивного спорту (паралімпійського, дефлімпійського спорту та Спеціальних Олімпіад).

Змістовий модуль 2. Організаційні та програмно-нормативні основи адаптивного спорту

4. Організаційні основи адаптивного спорту.

Виникнення організацій адаптивного спорту. Діяльність керівних організацій адаптивного спорту в світі. Діяльність керівних організацій адаптивного спорту в Україні. Структура та нормативні документи Міжнародного паралімпійського комітету. Основні завдання Міжнародного паралімпійського комітету. Президенти Міжнародного паралімпійського комітету.

5-6. Програмно-нормативні основи адаптивного спорту.

Програмно-нормативні документи дефлімпійського спорту. Основні положення Конституції глухих. Загальні правила Дефлімпійських ігор. Філософія Спеціальних Олімпіад. Мета і завдання Спеціальних Олімпіад.

Практична робота. Вивчення правил змагань та системи присвоєння розрядів в видах спорту для осіб з інвалідністю.

Вивчити правила змагань та описати систему присвоєння розрядів в обраному виді спорту для осіб з інвалідністю, керуючись Єдиною спортивною класифікацією України.

Змістовий модуль 3. Методичні основи адаптивного спорту

7. Особливості системи підготовки в адаптивному спорті.

Характеристика системи підготовки в адаптивному спорті. Специфічність вимог до організації змагань осіб з інвалідністю. Вимоги до організації змагань за програмою Спеціальних Олімпіад. Процедура дивізіонування в змаганнях Спеціальних Олімпіад. Структура тренувальної програми Спеціальних Олімпіад. Структура тренувального заняття за програмою Спеціальних Олімпіад.

8. Класифікація – основа системи підготовки в адаптивному спорті

Характеристика медичної класифікації в адаптивному спорті. Характеристика функціональної класифікації в адаптивному спорті. Характеристика коефіцієнтно-гандикапної класифікації в адаптивному спорті. Класифікація спортсменів з вадами зору. Класифікація спортсменів з вадами слуху.

Алгоритм виконання самостійної роботи.

«Програма організації спортивного заходу для осіб з інвалідністю».

Мета: розробити програму організації спортивного заходу для осіб з інвалідністю.

Алгоритм виконання творчої роботи:

1. Визначити вид(-и) спорту, з яких будуть проводитись змагання.
2. Проаналізувати правила змагань та вимоги до проведення змагань у обраних видах спорту.
3. Визначити кількість команд, учасників та тривалість проведення змагань.
4. Скласти послідовний план за днями та годинами, що враховуватиме можливість участі спортсменів та глядацької аудиторії, перерви на обід та відпочинок, процедуру класифікації (дивізіонування), відкриття (параду та клятви) та закриття змагань, нагородження учасників, приїзду (зустрічі) та від'їзду (відправки) спортсменів зі змагань тощо.
5. Описати процедуру класифікації (дивізіонування) спортсменів для участі в змаганнях (нозологічний склад спортсменів, вік, та рівень результатів тощо).
6. Визначити штат та відповідальних (групи) для організації та проведення зазначених змагань та їх функціональні обов'язки.
7. Визначити можливі «форс-мажорні» обставини та шляхи їх подолання.

14. Рекомендована література

Основна

1. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів : [підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту] / Ю. А. Бріскін. – К. : Олімпійська література, 2006. – 263 с. – ISBN 966-7133-79-6
2. Бріскін Ю.А. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади: навчальний посібник. - Львів: "Ахіл", 2003. - 128 с.
3. Бріскін Ю.А. Організаційні основи Паралімпійського спорту: навчальний посібник. - Л.: "Кобзар", 2004. - 180 с., іл.
4. Бріскін Ю. А., Передерій А.В. Вступ до теорії спорту інвалідів: навчальний посібник. Л.: "Апріорі", 2008 – 70 с.
5. Передерій А.В. Спеціальні Олімпіади в сучасному світі: монографія – Л.: ЛДУФК, 2013.

Допоміжна

1. Бріскін Ю.А., Передерій А.В. Класифікаційні стратегії Паралімпійського спорту //Оздоровча і спортивна робота з неповносправними / За заг.ред. Бріскіна Ю., Линця М., Боляха Е., Мігасевича Ю. Львів: Видавець Тарас Сорока.- 2004.- - С. 22-29
2. Григоренко В.Г. Дифференциально-интегральный подход в организации педагогической системы коррекции двигательной сферы инвалидов с нарушениями функций спинного мозга // Тезисы докладов 1-й Всесоюзной научной конференции "Физическая культура и спорт инвалидов". -Одесса, 1989.

3. Передерий А., Борисова О., Брискин Ю. Общая характеристика классификаций в спорте инвалидов // Наука в олимпийском спорте. - 2006. - № 1. - С. 50-54.
4. Передерий А. В. Теоретико-методичні підходи до періодизації багаторічної підготовки спортсменів у адаптивному спорті / Передерий А. В., Розторгуй М.С. // Спортивний вісник Придніпров'я : наук.-теор. журнал Дн. дер. інст. фіз.. культ. і спорту. –2016. – № 1. – С. 91-95.
5. Розторгуй М. Підготовка спортсменів з інвалідністю на етапі спортивно-реабілітаційної підготовки в силових видах спорту / Марія Розторгуй, Аліна Передерий // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві / уклад. А. В. Цьось, С. Я. Індика. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2018. – № 1(41). – С. 61-66.
6. Соболевский В.И. Этико-деонтологические аспекты физкультурно-оздоровительной работы среди инвалидов // Теория и практика физической культуры. -1990. -№ 1. -С. 48-50.
7. Organizational basics implementation of the programs of Special Olympics / Yevgenij Prystupa, Alina Perderiy, Yuriy Briskin, Maryan Pityn // Harvard Journal of Fundamental and Applied Studies. – “Harvard University Press” , 2015, – No.1. (7), Vol. VIII – P. 266–272
8. Roztorhui M. The training system of athletes with disabilities in strength sports / Mariia Roztorhui, Alina Perederiy, Yuriy Briskin, Olexandr Tovstonoh // Sportlogia. – Banja Luka, 2018. – Т. 14, N 1. – P. 98-106.

15. Інформаційні ресурси

1. Мультимедійне забезпечення лекційного курсу.
2. Відеоматеріали змагань осіб з інвалідністю різних нозологій.
3. <https://www.paralympic.org/>
4. <https://www.specialolympics.org/>
5. <https://www.deaflympics.com/>
6. <http://www.paralympic.org.ua/>